

דורך מלכת שב"א

"מיין נאמען איז אדאם," האט א מאן געקליידעט אין אן עלעגאנטע אנצוג, מיט א טאשקע אין די האנט, זיך פארגעשטעלט.

"זעצט אייך, נאט אייך אן אויסטער און א גלאז וויין. וועמען רעפרעזנטירט איר און וועמען שטעלט איר פאר?"

אדאם האט געעפנט זיין טאשקע און ארויסגענומען א קאטאלאג, און איבערגעגעבן צו אבריאל אין די האנט אריין. אויפן ערשטע בלאט איז געשטאנען אויפגעשריבן אין גרויסע אותיות: טשעקאסלאווענסקא סבראיאווקא-ברנא.

אבריאל איז געווען איבעראשט; די גרעסטע וואפן פאבריק אין טשעכאסלאוואקיע. אבריאל האט אנגעהויבן בלעטערן דעם בראשור.

"ווי איר זעט, פראדוצירן מיר די בעסטע ביקסן. דא האט איר אונזער נייעסטע שווערע מאשין געווער. קוקט אויף די פרייזן. זייער צוגענגליך, וואס האלטסטו?" האט אדאם פארגעשטעלט.

"איז דאס א וויץ?" אהוד אבריאל האט דאס באטראכט פארדעכטיגט, נאך זיינע דורכפעלער מיט די אנדערע מענטשן מיט וועמען ער האט זיך געטראפן, "איר פרובירט מיר נישט צו פארקויפן חלקים פון אויטאמאבילן אדער פרויען אונטערוועש?"

אדאם האט געשמייכלעלט, "דאס איז טאקע מאדנע, די הגנה וואלט מיר געדארפט שיקן איינצוהאנדלען געווער. דאס איז מיין שוואכע כאראקטער... וועגן דעם בין איך דא. איך וויל פארגיטיגן מיין געוויסן ביסן."

"איך פארשטיי נישט וואס דו זאגסט, איין ווארט קלעבט נישט מיטן צווייטן."

"איך בין געווען א פארשטייער פון די וואפן פאבריק אין רומעניע איידער די קריג האט אויסגעבראכן. אין 1942, ווען די פאשיסטן אין רומעניע אינאיינעם מיט די נאציס, האבן ענג געמאכט דאס פלאץ פאר די אידן, בין איך מיט מיין ווייב אריבער וואינען קיין פאלעסטינע. עס איז אבער געווען זייער קליין און ארעם פאר מיר. אין רומעניע האב איך געהאט א רייכערע לעבן און געוואינט אין א פאלאץ. דעריבער איז דאס לעבן שווער געווארן. ווי נאר פאריז איז באפרייט געווארן, האב איך פארלאזט מיין ווייב און אהערגעקומען וואינען. איך לעב גוט, אבער אז די אידן זענען אין צרות, פיל איך מיר שלעכט אז איך האב זיי איבערגעלאזט, איך וויל העלפן-מיט מיין עקספערטיז און מיט מיינע באקאנטע. קיינער האט נישט קיין בעסערע קאנטאקטן מיט די וואפן אינדוסטריע אין אייראפע מער ווי מיר."

נאך איידער אבריאל האט באוויזן צו עפענען זיין מויל, האט אדאם ארויסגענומען פון זיין טאשקע א קאנווערט, עס איבערגעגעבן צו זיין גאסטגעבער. "דא האסטו צוויי עראפלאן טיקעטס קיין פראג, מיר גייען מארגן אפרייזן 9:15 אינדערפרי."

"ביסט שוין זייער לאנג נישט דא געווען." האט דער דירעקטאר פון די פאבריק אויסגערופן, ווען אדאם איז אריינגעקומען אינעם געביידע.

"ריכטיג, אבער דאס מאל האב איך דיך געברענגט זייער א גוטע קאסטומער."

דער דירעקטאר האט זיך געפריידט. "אויסגעצייכנט!" זיך אויסדרייענדיג צו אבריאל האט ער אים געפרעגט, "מיט וואס קען איך דיר באדינען?"

אבריאלי איז געווען סורפרייזט פון די ענטוויאסטישע אויפנאמע. אין ווילדסטן חלום האט ער נישט געטראכט, אז טשעכאסלאוואקיע איז גרייט צו פארקויפן געווער פאר א פריוואטע אונטערוועלט ארמיי, היות דאס דורכפירן אזא געשעפט, איז קעגן די עמבארגא וואס די יו ען האט ארויפגעלייגט, נישט צו פארקויפן וואפן צו די מיטל מזרח לענדער, אויך האט דאס געלייגט אין א געפאר די אויסלענדישע באציאונגען צווישן דער טשעכישער פרעזידענט יאן מאסאריק און די מערב וועלט, וועלכער האט פרובירט אפצושלאגן דעם קאמוניסטישן גייסט וואס האט באהערשט מזרח און צענטראל אייראפע. אבריאלי האט זיך ניטאמאל פארגעשטעלט אלס א פארשטייער פון א לאנד. אין די פאבריק רעכנט נאר איין זאך; געלט!

ער האט ארויסגענומען די רשימה וואס בן גוריון האט אים געגעבן, און פארגעלייענט הויעך: "אונז דארפן פאר אן אנהייב 10,000 ביקסן, 4,500 מאשין געווער..."

ער האט געענדיגט פארלייענען אלעס וואס איז געשטאנען אויפן ליסטע, די דירעקטאר האט דורכן טעלעפאן געפרעגט עמיצן אין די סטארעזש אפטיילונג אויב זיי האבן אלעס וואס דער קונד פארלאנגט. נאך אייגע מאמענט איז געקומען דער ענטפער: "יא, מיר האבן אלעס וואס איר ווילט קויפן."

פויקנדיג איידל מיט זיין בליי אויפן טיש, האט דער דירעקטאר געזאגט: "דו ווייסט, די דיל איז נישט אויף די רעקארדס. האלט עס בסוד."

אין די צייט וואס אבריאלי האט פארהאנדעלט די משא-מתן, איז די הגנה געוואר געווארן, אז די זעלבע קאמפאני אין טשעכאסלאוואקיי, האט פארקויפט געווער פאר די סירישע ארמיי, 6,000 ביקסן, אכט מיליאן רונדעס פון קוילן, באמבעס און האנט גראנאטן. די שיף וואס האט געפירט די לאסט, האט געהייסן 'לינא', און איז געפארן אונטער דעם איטאליענישן פאן, די שיף האט זיך אויפגעהאלטן אין די יוגאסלאווע פארט שטאט פיאמע, צוליב דעם עמבארגא, ענדליך האבן די יוגאסלאווע אינסטאנצן איינגעשטימט ארויסצולאזן דעם שיף. די הגנה האט פלאנירט צו אויפרייסן און דערטרענקן דעם שיף, אין די זעלבע צייט וואס זיי האבן געקויפט געווער פאר זיך.

ביי א מיטינג אין רוים, מערץ 28, האבן די אגענטן אפגעמאכט צו באמבאדירן די שיף פון די לופט, אויף די אפענע ים. א קאמפספליגער פון שווימער איז געקומען פון פאנאמע קיין איטאליע, די עראפלאן וועט פליען נידריג העכערן שיף און די מאנשאפט וועט ארויסווארפן א באמבע, וואס וועט חרוב מאכן דעם שיף.

"א משוגענע פלאן", האט מוניע מארדור גע'טענה'ט, "פארוואס זאלן מיר נישט פארכאפן די שיף, און צונעמען די געווער פאר אונזער באנוץ."

מוניע האט נישט באוויזן צו איבערצייגן די אנדערע אגענטן. ווי נאר די שמועה איז פארשפרייט געווארן, אז די לינא האט פארלאזט יוגאסלאווע, האבן אידישע עראפלאנען געזוכט פארן שיף העכערן אדריאטישע ים, אבער גארנישט געפונען. די אידן זענען געווארן אנגעצויגן.

די שיינע מיידל וואס האט געדינט אלס הויפט פון די הגנה אין איטאליע, אדא סערעני, האט געהאט א פלאן.

"אפשר קען די איטאליענישע פלאט אונז העלפן טרעפן די שיף. איך וועל פרובירן אנקלינגען די אדמיראל פון די נעיווי."

אירע קאלעגעס זענען געווען סקעפטיש. זיי האבן אבער אונטערגעשאצט איר כח אינערהאלב די איטאליענישע רעגירונג.

סערעני איז געבוירן אין איטאליע, עמיגרירט קיין פאלעסטינע, אבער נאכן קריג זיך אומגעקערט קיין איטאליע, צו זוכן נאך איר פארלוירענעם מאן, ענזא סערעני, ער איז אלס פאראשוטיסט אנגעקומען קיין איטאליע אונטער נאצי דייטשלאנד, זינט דעמאלסט האט מען נישט געהערט פון אים. שפעטער האט זי געהערט אז איר מאן איז געפאנגען געווארן און דערנאך געשטארבן אין דאכאו. זי איז אבער פארבליבן אין איטאליע, פארזעצנדיג איר מאן'ס

טעטיגקייטן פאר די הגנה. זי האט געהאט קאנטאקטן מיט די איטאליענישע גענעראלן און פאליטישע פירער, וואס האט איר געגעבן די געלעגנהייט, אז זיי זאלן צולאזן די אומלעגאלע אקטיוויטעטן ווי עליה און וואפן שמוגלערייען. די הגנה האט איר געשטעלט אלס זייער מיליטערישע אטאשע אין איטאליע.

איר זיג האט זי געפייערט ביי אן אינטערוויו מיט די פרעמיער מיניסטער דע גאספערי. זי האט געבעטן פאר קאאפעראציע מיט די אידישע אונטערוועלט גרופעס, דע גאספערי האט איר געפרעגט "דו בעסטסט אונז זאלן העלפן די אידן אין זייער קריג. וואספארא אינטערעס קען איטאליע האבן אין דעם קריג און וואס קענען אונז פארדינען?"

זי האט געענטפערט: ערשטנס, אראבישע קאנטראל אויפן מיטלענדישע ים. צווייטענס, אויב וועלן די אידן פארלירן, וועט זיך אנהייבן א מאסן איינוואנדערונג פון פליטים וואס קענען אנקומען אויף איטאליע, וויבאלד זיי זענען זייער נאנט צו פאלעסטינע און צו די חרוב געווארענע אייראפע.

דע גאספערי האט רעאגירט, "פיין, וואספארא הילף ערווארטן ענק פון אונז."

"הער פרעמיער, מיר בעטן איר זאלט פארמאכן אן אויג, אויב מעגליך אפילו צוויי, לגבי אונזערע אומלעגאלע אקטיוויטעטן."

"זאל זיין אזוי." האט דער איטאליענער זיך אונטערגעמורמעלט.

יעצט וועט אדא פרובירן נוצן איר חן, אויף אן אנדערע איטאליענער פאליטישן.

"אדמיראל, איך האב ערהאלטן אינפארמאציע, אז אן איטאליענע שייף מיט וואפן, שווימט גאר נאנט צו די איטאליענע האפן. עס איז אומבאוואוסט צי די געווער אויפן שייף וועט נוצן די קאמוניסטן אין איטאליע פאר א רעוואלוציע צי איז דאס געווענדעט צו די מיטל מזרח."

דער גענעראל פון די ים פלאט, ווי נאר ער האט געהערט אז עס איז פארהאן א געפאר, אז די קאמוניסטן האבן מעגליך איינגעהאנדעלט געווער, איז ער ווילדערהייט אויפגעשפרונגען פון ארט. די געפאר פון קאמוניסטן איז געווען א רעאליסטישער, נאכדערצו ווען דאס לאנד האט געהאלטן עטליכע וואכן פאר די וואלן.

"א דאנק פאר אייער אינפארמאציע, מאדאם. מיר וועלן לייגן א האנט אויפן שייף. א ווארענונג וועט ארויסגעשיקט ווערן צו אלע פארטן אין איטאליע."

דעם קומענדיגן טאג, האט סערעני ערהאלטן א טעלעפאן רוף פונעם אדמיראל, "די שייף האט געאנקערט אין מאפעטא, מיט מאטאר פראבלעמען, די שייף איז פארהאלטן געווארן דורך די אינסטאנצן און ווערט אצינד געשלעפט צום פאליצייאישן פארט אין בארי."

די הגנה האט באשלאסן צו זינקען דעם שייף נאך זייענדיג אין פארט, נאך איידער די אויטאריטעטן וועלן כאפן אז דאס איז א שפיל. מארדור, האט געהאט א גרופע פון סאבאטאזשירער, וואס האט געזאלט באמבאדירן דעם שייף. נאך איידער וואס ווען, זענען זיי געוואר געווארן, אז די שייף האט באקומען ערלויבעניש צו פארלאזן דעם פארט.

"אונז דארפן האבן אכט און פערציג שעה." האט דזשוסעל, די הויפט סאבאטאזשירער דערקלערט.

אדא איז דאן געלאפן צו די פאליציי שייף, "איר מוזט אפהאלטן דעם ערלויבעניש פאר 48 שעה." ער האט געפרעגט "אונטער וועלכע געזעץ קען איך זיי אפהאלטן?"

"קען זיין אז קיין געזעץ איז נישטא, אבער פאר מיין פאלק איז דאס א פראגע פון לעבן אדער טויט, דאס שיף באדייט טויט, ווילט איר אונזער בלוט אויף אייער קאפ?"

"וואס איז דיין פראבלעם? אויב שטערט ענק אזוי דאס שיף, קענט איר דערטרענקן די שיף." האט דער פאליציי שערף גע'טענה'ט.

זי האט באשלאסן אים אנצופארטרויען אז דאס איז זייער פלאן. "מיר דארפן האבן 48 שעה דאס צו קענען טוען." ער האט איינגעשטימט, אבער מיט גענוג א גוטע סיבה, וואס קען געבן אן אויסרייד פארוואס ער האט אפגעהאלטן דעם ערלויבעניש פארן שיף צו קענען אפרייזן.

"געב מיר אפאר מינוט און דו וועסט האבן א גוטע סיבה."

נאך א טעלעפאן געשפרעך מיט פריינט פון די נעיווי, האט זי זיך אומגעקערט צום פאליציי שעפס ביורא. "איר קענט נישט ארויסלאזן דעם שיף פון בארטן, לויטן געזעץ מוז א שיף וואס איז פון האלץ האבן א ספעציעלע פערמיט צו פארלאזן דעם פארט. די לינא איז פון האלץ און האט נישט אזא פערמיט צו זייער באזיץ."

דער נאכפאלגעדע נאכט האבן די סאבאטאזשירער זיך ארויפגעזעצט אויף א שיפל, אבער האבן נישט געקענט צוקומען נאנט צום שיף, צוליב די שטארקע פאליצייאישע וואך אין די געגנט. א נאכט דערויף האבן זיי נאכאמאל פרובירט זייער מזל, זיי האבן באוויזן צו קומען נאנט און צוצושעפענען א מינע צום וואנט פון די שיף און דערנאך שנעל צוריק געשווימען צום טרוקעניש, ארויפשפרינגענדיג אויף אן אויטא, וואס איז שנעל אוועק געפארן פון די סצענע, נאך איידער די מינע האט באוויזן אויפצורייסן. זיי זענען שפעטער געווארן געווארן איבער די פאסירונגען און רעזולטאטן נאכן אנקומען צוריק אויף רוים און געזען דעם פרייליכן מינע אויף אדא'ס געזיכט. די לינא איז יעצט געלעגן אינעם אפגרונט פון די ים ביי די איטאליענע האפן.

אין תל אביב, האט בן גוריון געשיינט פאר פרייד. די געווער איז געווען פונקט גענוג פאר די אראבער, צו קענען זיגן אין א מעגליכע קריג קעגן די אידן. די פאסירונג איז געווען פונקט אין די זעלבע צייט, ווען די זעלבע סארט טשעכישע געווער האט אנגעהויבן ווערן אריינגעשמוגעלט אין לאנד – א טייל פון זיי אין קאסטענעס מיט צוויבל און אין קעסטלעך פון פארפולטע קארטאפל, וואס האט אוועק גענומען אפילו פון די בעסטע ביוראקראט אינערהאלב די בריטישע קאסטומס אין די חיפה פארט, די חשק צו וועלן איבערקוקן און באטראכטן דעם גאנצן אינהאלט פון די קאסטענעס – די ערשטע מאסיווע געווער טראנספארט, פאר א גרויסע אידישע מיליטערישע אפענסיווע נאך צוויי טויזענט יאר אין גלות.